

Asia: VN/34558/2023

Luonnos hallituksen esitykseksi rakentamislain muuttamisesta

Lausunnonantajan lausunto

1. Kommentteja rakentamislain muutoksista

Rakentamislaisissa ilmastovelvoitteet tulee säilyä sekä korjausrakentamisessa että pientaloilla.

Korjausrakentaminen on iso osa rakentamista kokonaisuudessaan ja olisi taloudellisesti ja ympäristöllisesti järkevää tehdä suunnittelua ohjaavat selvitykset. Pientalojen osalta on tärkeä saattaa markkinoille riittävästi tietoa ilmastovaikutuksista, joita rakentaminen aiheuttaa. Kuluttajien osalta trendinomaisesti kasvavat kestävätkä kulutusvalinnat ovat yhä yleisempiä, ja siten tämänkaltaiselle tiedolle on tarvetta.

On myös jo tässä vaiheessa tärkeää kiinnittää huomiota siihen, että rakentamislain ohjausvaikutus toteutuu vain, jos raja-arvoja koskeva asetus on riittävän tiukka. Lainsäädännön ohjausvaikutuksesta ilmastoystävälliseen rakentamiseen, kuten puurakentamiseen, on huolehdittava.

Hallitusohjelmassa on luvattu vauhdittaa puurakentamista. Ilmastaselvitykset ovat tärkeä osa tätä työtä, koska samanaikaisesti hallitus päätti lopettaa puurakentamisen edistämisen ohjelman, eikä TKI-tukia ole hallitusohjelman vastaisesti kanavoitu puurakentamisen edistämiseksi. Ilmastokädenjäljen selvittäminen rakentamisessa on hyvin tärkeää.

2. Esityksen mukaan Ilmastaselvityksessä tulisi raportoida uuden rakennuksen hiilijalanjälki ja hiilikädenjälki. Asetusvalmistelun helpottamista varten kysymme, tulisiko näkemyksesi mukaan vähähiilisyyssarviointi tehdä rakennukselle sekä rakennuspaikalle (rakennuspaikalla tarkoitetaan mm. rakennuksen perustuksia), vaikka hiilijalanjäljen raja-arvot on suunniteltu koskevan vain rakennusta?

Vastaus:

A: Ilmastaselvityksen tulisi sisältää vain rakennuksen hiilijalanjälki ja hiilikädenjälki

B: Ilmastaselvityksen tulisi sisältää rakennuksen sekä rakennuspaikan hiilijalanjälki ja hiilikädenjälki

3. Minkälaisia taloudellisia vaikutuksia arvioit esitetyillä muutoksilla olevan edustamasi tahon kannalta?

Mahdollisimman laajasti ja säännönmukaisesta raportoitu hiilikädenjälki olisi vahva kannuste uusien hiiltä sitovien ja ympäristöä korjaavien innovaatioiden kehittämiseen rakentamisessa.

Vihreän rakentamisen markkinoiden arvon on ennustettu nousevan 25 tuhanteen miljardiin euroon 2030-luvulla ja samanaikaisesti Suomi on jo nyt EU:n suurin rakennustuotteiden viejä.

Hiilikädenjäljen laskenta ei tuo lisää hallinnollista taakkaa tai kasvata laskennan työmäärää. Tiedot syntyvät samasta prosessista, jossa hiilijalanjälki lasketaan.

Euroopan unionin ohjaus rakentamisen päästöjen leikkaamiseen on kasvanut. Rakennusten energiatehokkuusdirektiivin sekä taksonomian tietotarpeisiin joudutaan tuottamaan tietoa. Rakennusten hiilijalanjäljen laskenta palvelee myös näitä vaatimuksia.

Suomessa puun käyttäminen rakentamisessa on alemmalla tasolla kuin moniin vuosikymmeniin. Esimerkiksi 20 vuodessa puun käyttö rakentamisessa on vähentynyt viidestä miljoonasta kuutiosta kahteen miljoonaan kuutiioon (2023). Valtioneuvoston tulee vahvistaa ilmastoasioiden huomioimista rakentamisessa, joka vahvistaa puurakentamista. Kasvava puun käyttö rakentamisessa tuo positiivisia taloudellisia ja sosiaalisia vaikutuksia sahateollisuuden kannalta.

Puurakentamiseen tarvittavaa sahatavaraa tuotetaan järeästä tukkipuusta. Puurakentamisen edistäminen kannustaa metsänomistajia järeän tukkipuun tuotantoon ja metsien pitkiin kiertoaikoihin. Näin puurakentaminen tukee myös metsien hiilivarastojen kasvattamisen tavoitteita. Puurakentamista voidaan lisätä Suomessa ilman, että sillä on vaikutusta puuston hiilinieluihin.

4. Kommenteja alueidenkäyttölain 57, 188 a ja 197 §:stä

-

5. Kommenteja ympäristönsuojelulain 156 b §:stä

-

6. Kommenteja laista viranomaisten suunnitelmien ja ohjelmien ympärisövaikutusten arvioinnista annetun lain 7 §:n muuttamisesta

-

Aalto Tino
Sahateollisuus ry